

Sari Sarkomaa kok ym.

Kirjallinen kysymys hyvinvointialueiden rahoituksen riittävydestä ja muutuskustannusten kuluista

Eduskunnan puhemiehelle

Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisvastuu on siirtymässä hyvinvointialueille vain muutamman kuukauden kuluessa. Yleisradion hyvinvointialueiden johtajille tekemästä tuoreesta kyselystä käy ilmi, että alueet arvioivat tarvitsevänsa valtiolta jopa 1,5 miljardia lisää rahaa ensi vuodelle selvitäkseen kaikista kuluista. Hyvinvointialueiden vaikea lähtötilanne aiheuttaa vakavia riskejä jo ennestään koronakriisin jättämän hoitovelan, hoitajapulan sekä uusien velvoitteiden kanssa painiskeleville sosiaali- ja terveydenhuollon palveluille.

Sote-uudistusta koskevassa hallituksen esityksessä uudistuksesta aiheutuvan palkkaharmonisaa-tion kustannuksiksi oli arvioitu 124—434 miljoonaa euroa. Valtiovarainministeriö on kuitenkin arvioinut, että palkkaharmonisaa-tion kustannusvaikutus määräytyy lopullisesti vasta monien tekijöiden perusteella, mm. sen mukaan, minkälainen palkkausjärjestelmä hyvinvointialueella otetaan käyttöön.

Kesäkuussa 2022 hyvinvointialueiden johtajat arvioivat Lännen Median kyselyssä, että valtio ei ole varannut riittävästi rahaa palkkojen harmonisointiin. Lännen Median uutisesta selviää, että jo sovitut kunta-alan palkankorotukset nostavat hyvinvointialueille siirtyvien työntekijöiden nykyisiä palkkakuluja arviolta 950 miljoonaa euroa vuonna 2024. Yli 950 miljoonan euron lisääntyvien palkkamenojen päälle hyvinvointialueilla tulevat palkkaharmonisoinnin kulut.

Myös Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajien mukaan palkkaharmonisaa-tion kustannukset ovat aikaisemmin arvioitua suuremmat. KT:n laskelmien mukaan harmonisointi nostaa työvoimakustannuksia vuositasona noin 680 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mikä on hallituksen tämänhetkinen arvio sosiaali- ja terveystalveluiden muutuskulujen suuruudesta eriteltyinä ICT-, hallinto-, palkkaharmonisaa-tio- ja muihin kuluihin,

miten muutuskustannukset ovat muuttuneet hallituksen esityksestä hyvinvointialueiden perustamisesta ja sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisvastuun siirrosta,

Kirjallinen kysymys KK 465/2022 vp

kuinka paljon enemmän muutuskustannuksiin on jo myönnetty rahoitusta ja kuinka paljon arvioidaan tarvittavan,

mikä on hallituksen arvio siitä, kuinka moni hyvinvointialue tulee saavuttamaan tasapainoisen budjetin vuodelle 2023,

kuinka paljon hallitus arvioi hyvinvointialueiden hakevan lisärahoitusta toimintamenoihinsa,

miten arvioidut hyvinvointialueiden vuoden 2023 alijäämät tulevat näkymään koko maan rahoitustasossa ja

miten edellä mainitut muutuskulut ja arvioitua korkeammat toimintamenot vaikuttavat hallituksen arvioon sosiaali- ja terveyspalveluiden vuosittaisista menoista verrattuna lakiesityksien hyväksymistä ennen tehtyyn arvioon sote-menojen kehityksestä vuosittain ja kumulatiivisesti vuoteen 2035 mennessä?

Helsingissä 14.9.2022

Sari Sarkomaa kok
Elina Valtonen kok
Timo Heinonen kok
Sofia Vikman kok
Marko Kilpi kok
Pauli Kiuru kok
Ville Kaunisto kok
Pia Kauma kok
Mia Laiho kok
Jukka Kopra kok
Ville Valkonen kok
Sari Multala kok